

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของบุคคลวิกลจริต ซึ่งศาลยังมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถในกรณีไม่มีผู้อนุบาล

Legal issues related to abusive behavior of deformed persons.

The court could not judge them to be disable person

when there is no curator

ปริยานุช สงแก้ม¹, สุรศักดิ์ มีบัว²

¹นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา,
e-mail: nanny-duck.yen@hotmail.com

²อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา,
e-mail: bay_surasak@hotmail.com

บทคัดย่อ

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กำหนดให้บุคคลวิกลจริตซึ่งศาลยังมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ต้องรับผิดชอบในผลที่ตนได้กระทำละเมิดตามมาตรา 420 โดยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย แต่อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาถึงความสามารถในความรับผิดชอบของบุคคลดังกล่าว พบว่ายังไม่มีความสามารถในการชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เนื่องจากมีความบกพร่องในทางร่างกายหรือจิตใจบางประการ เช่น เป็นคนพิการ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ ซึ่งส่งผลให้ผู้เสียหายไม่ได้รับการเยียวยาอย่างทั่วถึง เมื่อพิจารณาบุคคลที่ต้องร่วมรับผิดชอบกับบุคคลดังกล่าว พบว่ายังไม่มีกฎหมายบัญญัติให้บุคคลใดมาร่วมรับผิดชอบเนื่องจากบุคคลวิกลจริตซึ่งยังมิได้ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถยังมิได้มีการแต่งตั้งผู้อนุบาล ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้เสียหายที่จะไม่ได้รับการเยียวยาได้อย่างรวดเร็วตามความเสียหายที่แท้จริง และไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายละเมิดที่ต้องการเยียวยาผู้เสียหายเร็วที่สุดและมากที่สุด เสมือนว่าการกระทำละเมิดไม่ได้เกิดขึ้นเลย นอกจากนี้ยังไม่มีมาตรการในการช่วยเหลือบุคคลวิกลจริต ซึ่งศาลยังมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ เพื่อให้กลับมาเป็นบุคคลที่มีความสามารถตามกฎหมาย แม้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2550 จะกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ที่จะต้องช่วยเหลือแต่ก็ได้บัญญัติชัดเจน ทำให้ไม่มีมาตรการในการช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เช่น การรักษาพยาบาล การบำบัดฟื้นฟู ที่จะทำให้บุคคลวิกลจริตนั้นกลับมาเป็นปกติ อีกทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560 ก็ได้บัญญัติเกี่ยวกับการช่วยเหลือบุคคลวิกลจริตไว้ ผู้เขียนจึงเห็นว่าควรจะมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อช่วยเหลือบุคคลวิกลจริตที่การกระทำละเมิด และช่วยเหลือบุคคลวิกลจริตให้กลับมาสู่สภาวะปกติเหมือนเดิมและเป็นกำลังของชาติต่อไป

คำสำคัญ : บุคคลวิกลจริต, ผู้อนุบาล, ค่าสินไหมทดแทน, ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์, การกระทำละเมิด, ความรับผิดชอบ, คนไร้ความสามารถ

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Abstract

According to the Civil and Commercial Code. A person who is insane has not yet been ordered to be an incompetent person. To be responsible for the consequences of the violation of Section 420 by compensation for the victim. However, When considering the liability of such person. It has no capacity to pay compensation. Because there are some physical or mental defects, such as disabled or mentally handicapped. This has resulted in the victims not being promptly remedied. When considering the person to be jointly liable to such person. There are no laws that allow anyone to take part. A person who has not been appointed by the court to be an incompetent person has not been appointed. This will affect the injured person who will not be healed quickly by the actual damage. And do not comply with the intent of the law, the infringement that needs to heal the victim as soon as possible and the most. As if the offense did not occur at all. In addition, there are no measures to assist the insane person. The court has not yet ordered an adjudicator. To return as a legal person. Even under the Constitution of the Kingdom of Thailand 2007, it is required that the state has a duty to help, but it is not clear. There are no measures to assist in such areas as medical treatment. Rehabilitation therapy to make a deranged person back to normal. The Constitution of the Kingdom of Thailand, 2560, does not provide for the assistance of the insane person. The author therefore sees that there should be an amendment to the law to assist the insane person at the offense. And help the insane person return to normalcy and continue to be a national force.

Keyword : Deformed person, Curator, Compensation, Civil and Commercial Code, Offense Act, liability, incompetent

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทนำ

บุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิ เสรีภาพในการดำเนินชีวิต และความเสมอภาคที่จะได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อมิให้บุคคลอื่นมาล่วงละเมิดได้ ดังนั้น หากบุคคลใดถูกกระทำละเมิดจึงต้องได้รับการเยียวยาต่อความเสียหายด้วยความยุติธรรม เมื่อมีการอยู่ร่วมกันในสังคมกับคนหมู่มากย่อมมีการกระทบกระทั่ง รวมทั้งล่วงล้ำสิทธิอันก่อให้เกิดความเสียหาย ย่อมถือว่าเป็นการละเมิดอันจะต้องมีการชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย ซึ่งปัญหาสังคมอาจมีความรุนแรงและส่งผลกระทบต่อสังคมมากขึ้น

สำหรับการทำละเมิด มักเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวันโดยเกิดจากการกระทำของบุคคลไม่ว่าจะเป็นการจงใจหรือประมาทเลินเล่อกระทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกายจิตใจทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด ตามมาตรา 420 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

เมื่อพิจารณาพบว่าบุคคลวิกลจริตนั้นเป็นบุคคลที่มีภาวะผิดปกติทางจิต ไม่สามารถแยกแยะผิดชอบชั่วดี โดยจะถือว่าวิกลจริตนั้นจะต้องวิกลจริตอยู่เสมอ ไม่ใช่เกิดขึ้นเพียงครั้งคราว ซึ่งปัญหามีอยู่ว่าหากกรณีที่บุคคลวิกลจริตซึ่งศาลยังมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถในกรณีที่ไม่มีผู้อนุบาลได้กระทำละเมิดต่อบุคคลอื่นจนทำให้เกิดความเสียหายนั้น สำหรับบุคคลทั่วไปอาจจะมองเรื่องการทำละเมิดของบุคคลวิกลจริตเป็นเรื่องที่ไม่สามารถเรียกร้องสิทธิจากใครได้ เพราะเนื่องจากบุคคลวิกลจริตที่ไม่มีผู้อนุบาลก็เปรียบเสมือนบุคคลเร่ร่อนไม่มีครอบครัว อีกทั้งบุคคลวิกลจริต เป็นบุคคลที่พูดไม่รู้เรื่อง ไม่มีความรู้สึกผิดชอบใด ๆ ทั้งสิ้นและไม่รู้สึกตัวว่าทำอะไรลงไปบ้าง

โดยสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นจากการที่บุคคลวิกลจริตกระทำละเมิดนั้นควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาดูแล เยียวยา ให้เกิดความถูกต้องและเหมาะสมต่อบุคคลที่ถูกกระทำละเมิด รวมทั้งบุคคลวิกลจริตก็ต้องได้รับความช่วยเหลือจากรัฐเช่นเดียวกัน เนื่องจากสาเหตุนี้ทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาปัญหากฎหมายในการทำละเมิดของบุคคลวิกลจริตในกรณีไม่มีผู้อนุบาล จึงเป็นที่มาของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความรับผิดชอบของบุคคลวิกลจริตซึ่งศาลยังมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถในกรณีไม่มีผู้อนุบาล
2. เพื่อหาแนวทางในการช่วยเหลือบุคคลที่ถูกกระทำละเมิดเนื่องจากการกระทำละเมิดของบุคคลวิกลจริตซึ่งศาลมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถในกรณีไม่มีผู้อนุบาล
3. เพื่อศึกษาในกรณีที่บุคคลวิกลจริตยอมได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ

ทบทวนวรรณกรรม

ผู้เขียนทำการศึกษาค้นคว้าวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของบุคคลวิกลจริตซึ่งศาลยังมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถในกรณีไม่มีผู้อนุบาล ซึ่งสามารถแยกอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของบุคคลวิกลจริต

จากการศึกษาพบว่า มีนักวิชาการได้ให้คำนิยามของบุคคลวิกลจริตไว้ ดังนี้

ศาสตราจารย์ ดร.วารี นาสกุล (2554, น. 4-5) อธิบายว่า “ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 429 นี้ใช้คำว่า “บุคคลใดแม้ไร้ความสามารถเพราะเหตุเป็นผู้เยาว์หรือวิกลจริต” จะเห็นได้ว่า คำว่า บุคคลไร้

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ความสามารถในที่นี้ หมายถึง ไร้ความสามารถเพราะเป็นผู้เยาว์หรือวิกลจริตเท่านั้น การที่ไร้ความสามารถ เพราะเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 32 ไม่เข้าอยู่ในเกณฑ์ของ มาตรา 32 นี้ เนื่องจากคำว่า “วิกลจริต” ในที่นี้มีได้บัญญัติว่าเพียงใด จึงจะต้องหมายความว่าบุคคลวิกลจริต ที่ศาลได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถแล้วและศาลยังมิได้สั่งตามมาตรา 28 ด้วย”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์องอาจ เจ๊ะยะหลี (2558, น. 86) ได้กำหนดความหมายของบุคคลวิกลจริตว่า “คนวิกลจริตต้องเป็นคนวิกลจริตที่พอมีความรู้สำนึกได้เท่านั้นถ้าเป็นคนวิกลจริตที่ไม่สามารถรู้สำนึกถึงการกระทำ หรือกระทำโดยไม่รู้สำนึก ก็ไม่เป็นละเมิดตาม มาตรา 420 ซึ่งการที่รู้สำนึกหรือไม่รู้สำนึกนั้นจะต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์ทำการวินิจฉัยเป็นกรณีไป คนวิกลจริตในที่นี้หมายความรวมทั้งคนวิกลจริตที่ศาลสั่งให้เป็นบุคคลไร้ความสามารถและบุคคลวิกลจริตที่ศาลยังมิได้สั่งให้เป็นบุคคลไร้ความสามารถ”

สำหรับผู้เขียนมีความเห็นว่า “บุคคลวิกลจริต” หมายถึง บุคคลที่มีภาวะผิดปกติทางจิต ไม่สามารถ แยกแยะผิดชอบชั่วดี อีกทั้งบุคคลวิกลจริตเป็นบุคคลที่พูดไม่รู้เรื่อง ไม่มีความรู้สึกผิดชอบใด ๆ ทั้งสิ้น และไม่รู้สึกตัวว่าทำอะไรลงไปบ้าง หรือที่บุคคลทั่วไปเข้าใจกันก็คือ “คนบ้า” นั่นเอง

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้บุคคลวิกลจริตเป็นคนไร้ความสามารถตามมาตรา 28 มีดังต่อไปนี้

1. เป็นบุคคลวิกลจริต

1) เป็นอย่างมาก หมายถึง บุคคลที่พูดไม่รู้เรื่อง ไม่มีความรู้สึกผิดชอบใด ๆ ทั้งสิ้น โดยไม่รู้ตัวว่าทำอะไรลงไปบ้าง และไม่จำเป็นต้องมีอาการร้ายแรงถึงขั้นทำอันตรายต่อบุคคลอื่น

2) เป็นอยู่ประจำ หมายถึง มีอาการผิดปกติอยู่เป็นประจำ แต่ไม่จำเป็นต้องเป็นตลอดเวลา

2. การที่ศาลจะสั่งให้บุคคลใดเป็นคนไร้ความสามารถ จะต้องมีการยื่นคำร้องขอต่อศาลให้สั่งให้บุคคลวิกลจริตนั้นเป็นคนไร้ความสามารถ ซึ่งโดยทั่วไปจะต้องเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคนวิกลจริตนั้น ได้แก่

1) คู่สมรส ได้แก่ สามีหรือภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายของคนวิกลจริต การเป็นสามีภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายจะต้องพิจารณาจากการจดทะเบียนสมรส ถ้ามิได้จดทะเบียนสมรสแม้อยู่กินฉันท์สามีภริยาก็ไม่เป็นสามีภริยาที่ชอบด้วยกฎหมาย

2) ผู้บุพการี ได้แก่ บิด มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย ทวด ตามความเป็นจริง

3) ผู้สืบสันดาน ได้แก่ ลูก หลาน เหลน ของผู้วิกลจริตตามความเป็นจริง

4) ผู้ปกครอง คือ ผู้ใช้อำนาจปกครองแทนบิดามารดาของผู้เยาว์

5) ผู้พิทักษ์ คือ ผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่คนเสมือนไร้ความสามารถในการทำนิติกรรมที่กฎหมายหรือศาลกำหนดห้ามมิให้ทำโดยลำพัง

6) ผู้ซึ่งปกครองดูแลบุคคลนั้นอยู่ ได้แก่ บุคคลซึ่งปกครองดูแลบุคคลวิกลจริตตามความเป็นจริง

7) พนักงานอัยการ หมายถึง เจ้าพนักงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีอาญาและคดีแพ่ง

2. ความหมายของการทำละเมิด

จากการศึกษาพบว่า มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการทำละเมิดไว้ ดังนี้

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ศาสตราจารย์ ดร. จี๊ด เศรษฐบุตร (2514, น. 119-120) อธิบายว่า “ละเมิดเป็นกรณีที่มีการกระทำอันทำให้เกิดความเสียหายแก่เอกชน เป็นเหตุให้ผู้กระทำถูกบังคับให้ใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ นอกขอบเขตการกระทำที่เนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามหนี้ในสัญญา”

รองศาสตราจารย์ ดร. สุมาลี วงษ์วิจิต (2543, น. 13) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ละเมิด คือพันธะหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดให้บุคคลมีหนี้อันเป็นการก่อให้เกิดหนี้ทางกฎหมาย (Obligation legal) โดยมีความเสียหายอันเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อซึ่งเป็นการอันมิชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420

สำหรับผู้เขียนมีความเห็นว่า ความหมายของคำว่า “ละเมิด” หมายถึง การกระทำของบุคคลที่กระทำต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง อันก่อให้เกิดความเสียหาย ไม่ว่าจะเป็นการจงใจหรือประมาทเลินเล่อ บุคคลที่ถูกกระทำหรือผู้เสียหายย่อมได้รับค่าสินไหมทดแทนจากความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น

3. ค่าสินไหมทดแทน

จากการศึกษาพบว่าเมื่อมีการกระทำละเมิดไม่ว่าจะเป็นการจงใจหรือประมาทเลินเล่อ บุคคลที่กระทำละเมิดจะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

ค่าสินไหมทดแทนแบ่งออกเป็น 4 ประการ ดังนี้

- 1) ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายแก่ทรัพย์สิน
- 2) ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายแก่ชีวิต
- 3) ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายแก่ร่างกายและอนามัย
- 4) ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายแก่ชื่อเสียง

ศักดิ์ สนองชาติ (2549, น. 181) ได้อธิบายค่าสินไหมทดแทน คือ เป็นการคืนทรัพย์สินที่ผู้เสียหายได้เสียไปหรือใช้ในราคาทรัพย์สินนั้น ๆ อันเกิดจากการละเมิดโดยถือว่าเป็นการชดใช้ความเสียหายที่เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้เสียหายกลับคืนสู่ฐานะเดิมหรือใกล้เคียงสถานะเดิมให้มากที่สุดเพื่อเป็นประโยชน์ของผู้เสียหายเอง

คำว่า “สถานใด” หมายถึง การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายแทนทรัพย์สินที่สูญหายไป

คำว่า “เพียงใด” หมายถึง เป็นการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายเป็นจำนวนเท่าใด มากน้อยแค่ไหน หรือชดใช้ราคา ตามราคาปัจจุบัน

พฤติการณ์แห่งคดี กล่าวคือ การกระทำละเมิดที่เกิดมีเหตุการณ์บางอย่างของผู้เสียหายมาพิจารณาประกอบ หากผู้เสียหายมีส่วนประมาทอยู่ด้วย ศาลก็จะใช้ดุลพินิจในการกำหนดค่าสินไหมทดแทนลดน้อยลงตามส่วน

ความร้ายแรงแห่งละเมิด กล่าวคือ เป็นกรณีที่ผู้ที่กระทำละเมิดได้กระทำโดยจงใจหรือกระทำโดยประมาทเลินเล่อ โดยดูจากการกระทำมิได้ดูจากผลแห่งการกระทำ

กฎหมายไทย

เมื่อผู้เขียนทำการศึกษากฎหมายไทยพบว่ากฎหมายไทยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2550

มาตรา 54 บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพ มีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บุคคลวิกลจริตย่อมได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ”

คำว่า “สิทธิ” กล่าวคือ เป็นกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองประโยชน์แก่บุคคลหรือทรัพย์สิน ซึ่งเป็นสิ่งที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดในเรื่องสิทธิไว้ กล่าวคือ รัฐเป็นผู้ให้สิทธิแก่ประชาชน ซึ่งเป็นพันธกรณีต่อกัน โดยรัฐจะต้องทำให้ประชาชนได้รับสิทธินั้น

คำว่า “เสรีภาพ” กล่าวคือ การที่มนุษย์มีอิสระ และเสรีภาพที่จะกระทำการใด ๆ หรือดเว้นที่จะกระทำการใด ๆ เมื่อรัฐธรรมนูญได้มีการกำหนดถึงเสรีภาพ ก็หมายความว่า ประชาชนมีเสรีภาพเช่นนั้น โดยที่รัฐเป็นผู้มีหน้าที่ที่จะดเว้นและไม่ขัดขวางการใช้เสรีภาพของ แต่รัฐจะเป็นผู้มีหน้าที่โดยเฉพาะในการที่จะทำให้ประชาชนได้รับสิทธิดังกล่าว

รัฐธรรมนูญได้กำหนดว่า บุคคลทุกคนย่อมมีความเสมอภาคและเท่าเทียมกันในการได้รับประโยชน์และความคุ้มครองตามกฎหมาย ไม่ว่าจะชายหรือหญิงก็มีสิทธิเท่าเทียมกัน ซึ่งไม่ควรที่จะเลือกปฏิบัติกับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งเนื่องจากมีความแตกต่างกันในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสภาพทางจิตใจ เพราะบุคคลทุกคนล้วนมีสิทธิและเสรีภาพเช่นเดียวกับบุคคลอื่น (มานิตย์ จุมปา, 2555, น. 153)

นอกจากนี้รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้บุคคลย่อมมีสิทธิในการที่จะได้รับการบริการสาธารณสุขที่เหมาะสมและมีคุณภาพ แม้กระทั่งผู้ยากไร้ก็มีสิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลจากการบริการสาธารณสุขจากรัฐโดยไม่มีค่าใช้จ่ายใด ๆ ซึ่งบุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และบุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิที่จะป้องกันและรักษาโรคร้ายอย่างเหมาะสมจากรัฐได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น (มานิตย์ จุมปา, 2555, น. 320)

อีกทั้งรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการอันเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นสาธารณะ โดยความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ และรวมถึงบุคคลวิกลจริตย่อมได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ตามมาตรา 54 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (มานิตย์ จุมปา, 2555, น. 321)

อย่างไรก็ดี สิทธิในการได้รับความช่วยเหลือของบุคคลที่ถูกบุคคลวิกลจริตกระทำละเมิดนั้นรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้บุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย เมื่อบุคคลใดถูกล่วงล้ำสิทธิอันเป็นการละเมิดบุคคลที่ถูกกระทำละเมิดย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ อีกทั้งเมื่อบุคคลที่ถูกกระทำละเมิดได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดหรือการกระทำความผิดอาญาของบุคคลอื่น ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาหรือได้รับความช่วยเหลือจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

เมื่อพิจารณาแล้วเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี 2560 มิได้บัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ คุ้มครอง หรือดูแลบุคคลวิกลจริตไว้ จึงเกิดข้อเปรียบเทียบระหว่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี 2560 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี 2550

2. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 420 บัญญัติว่า “ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิต แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น”

การทำละเมิดในมาตรานี้เป็นหลักละเมิดทั่วไป ซึ่งเป็นหลักความรับผิดชอบในการกระทำของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการจงใจหรือประมาทเลินเล่อ โดยทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยผู้ที่กระทำความผิดจะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ที่ถูกกระทำ ละเมิดจากความเสียหายนั้น

มาตรา 429 บัญญัติว่า “บุคคลใดแม้ไร้ความสามารถเพราะเหตุเป็นผู้เยาว์หรือวิกลจริตก็ยังคงรับผิดชอบ ในผลที่ตนทำละเมิด บิดามารดาหรือผู้อนุบาลของบุคคลเช่นว่านี้ย่อมต้องรับผิดชอบร่วมกับเขาด้วย เว้นแต่จะ พิสูจน์ได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่หน้าที่ดูแลซึ่งทำอยู่นั้น”

มาตรานี้กำหนดว่าผู้ไร้ความสามารถเพราะเหตุวิกลจริตจะต้องรับผิดชอบในการกระทำของตน หากตนไป กระทำละเมิดต่อบุคคลอื่น ตามมาตรา 420 โดยผู้อนุบาลต้องร่วมรับผิดชอบกับคนวิกลจริตในผลแห่งละเมิดที่คน วิกลจริตกระทำต่อบุคคลอื่น เว้นแต่ผู้อนุบาลจะพิสูจน์ได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่หน้าที่ที่ ดูแลซึ่งทำอยู่นั้น

คนวิกลจริตตามมาตรา 429 หมายถึง คนวิกลจริตที่ศาลมีคำสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถแล้วเท่านั้น

ผู้อนุบาลตามมาตรา 429 หมายถึง เมื่อศาลมีคำสั่งให้คนวิกลจริตผู้ใดเป็นคนไร้ความสามารถก็จะต้อง จัดให้บุคคลนั้นอยู่ในความดูแลของผู้อนุบาลซึ่งจะต้องมีคำสั่งของศาลแต่งตั้งผู้อนุบาลโดยเฉพาะ

มาตรา 430 บัญญัติว่า “ครูบาอาจารย์ นายจ้าง หรือบุคคลอื่นซึ่งรับดูแลบุคคลไร้ความสามารถอยู่ เป็นนิตยภัตชั่วครวาก็ดี จำต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้ไร้ความสามารถในการละเมิด ซึ่งเขาได้กระทำลงไปในระหว่างที่ อยู่ในความดูแลของตน ถ้าหาพิสูจน์ได้ว่าบุคคลนั้น ๆ มิได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควร”

มาตรานี้กำหนดให้ผู้เสียหายมีหน้าที่ที่จะพิสูจน์หรือนำสืบให้ได้ความว่า ผู้ซึ่งมีหน้าที่รับดูแลบุคคลไร้ ความสามารถมิได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่หน้าที่ที่ต้องดูแล โดยผู้ซึ่งมีหน้าที่ดูแลจะต้องรับผิดชอบ ซึ่ง ผู้เสียหายจะต้องพิสูจน์ว่า ครูบาอาจารย์ นายจ้าง หรือบุคคลอื่นซึ่งรับดูแลบุคคลไร้ความสามารถ ได้กระทำ การโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อไม่ดูแลบุคคลไร้ความสามารถจนทำให้ตนเองได้รับเสียหาย

คนวิกลจริตตามมาตรา 430 หมายถึง คนวิกลจริตที่ศาลมีคำสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถแล้ว และ คนวิกลจริตที่ศาลยังมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ซึ่งแตกต่างกับมาตรา 429 ที่คนวิกลจริต หมายถึง คน วิกลจริตที่ศาลมีคำสั่งให้เป็นไร้ความสามารถแล้วเท่านั้น

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ศึกษาแนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของบุคคลวิกลจริตซึ่งศาลยังมิได้สั่ง ให้เป็นคนไร้ความสามารถ โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับความหมายการกระทำละเมิด ค่าสินไหมทดแทน และ ความรับผิดชอบของบุคคลวิกลจริต เพื่อวิเคราะห์และเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยการศึกษาค้นคว้า จากตัวบทกฎหมาย ตำราวิชาต่าง ๆ และศึกษาค้นคว้าวิจัยข้อมูล ที่เกี่ยวข้องจากเว็บไซต์ต่าง ๆ เพื่อรวบรวม ข้อมูลทั้งหลายมาทำการศึกษา วิเคราะห์และเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ

ผลการวิจัย

บุคคลวิกลจริตซึ่งศาลยังมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถนั้น เป็นบุคคลที่มีภาวะที่ผิดปกติทางจิต เป็นผู้ซึ่งไม่มีความรู้สึกผิดชอบ และไม่สามารถที่จะช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้ อย่างไรก็ตามเมื่อ

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บุคคลวิกลจริตได้กระทำละเมิดอันเกิดจากความไม่รู้สึกลึกซึ้งหรือไม่สามารถยับยั้งการกระทำของตนได้ ย่อมถือว่าบุคคลวิกลจริตนั้นได้กระทำละเมิดโดยไม่รู้สำนึก ซึ่งสาเหตุที่ทำให้บุคคลวิกลจริตกระทำละเมิดนั้นอาจเกิดจากบุคคลวิกลจริตไม่ได้รับการรักษาหรือไม่ได้รับการดูแลจากบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาในสังคมเป็นอย่างมาก เพราะตามความเป็นจริงแล้วบุคคลวิกลจริตเป็นบุคคลที่ควรจะได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษมากกว่าบุคคลธรรมดาทั่วไป

จากการศึกษาวิจัยผู้เขียนสามารถแยกได้เป็น 3 ประการ ดังนี้

1. ความรับผิดชอบในการกระทำละเมิดของบุคคลวิกลจริตซึ่งศาลมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถในกรณีไม่มีผู้อนุบาล

บุคคลวิกลจริตได้กระทำละเมิดตามมาตรา 420 ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น จะเห็นได้ว่าเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นก็จะไม่มีบุคคลใดที่จะมาร่วมรับผิดชอบกับบุคคลวิกลจริต เพราะเนื่องจากบุคคลวิกลจริตที่ไม่มีผู้อนุบาลนั้น จะทำให้การชดเชยและเยียวยาค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายจึงเป็นไปได้ยาก และบุคคลวิกลจริตก็ไร้ความสามารถเกินกว่าที่จะดำเนินการด้วยตนเองได้ ทำให้บุคคลวิกลจริตไม่สามารถที่จะรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นได้ เพราะบุคคลวิกลจริตที่เป็นผู้ก่อให้เกิดความเสียหายนั้นเป็นผู้ที่ไม่รู้สึกลึกซึ้ง

2. ช่วยเหลือบุคคลที่ถูกกระทำละเมิดเนื่องจากการกระทำละเมิดของบุคคลวิกลจริตซึ่งศาลมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถในกรณีไม่มีผู้อนุบาล

การกระทำละเมิดที่เกิดจากบุคคลวิกลจริตซึ่งศาลยังมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถไม่มีผู้อนุบาล ทำให้บุคคลอื่นได้รับความเสียหายนั้นเป็นการกระทำโดยไม่รู้สำนึก และจะเห็นได้ว่าจะเป็นละเมิดตามกฎหมายได้ นั้นจะต้องกระทำโดยการจงใจหรือประมาทเลินเล่อ อย่างไรก็ตามหากเกิดความเสียหายขึ้นแล้ว ผู้เสียหายก็ควรได้รับการเยียวยาและช่วยเหลืออย่างเหมาะสม แม้ความเสียหายนั้นจะเกิดขึ้นโดยบุคคลวิกลจริตก็ตาม ก็ควรที่จะมีหน่วยงานของรัฐเข้ามาช่วยเหลือและเยียวยาต่อผู้เสียหาย และรวมถึงบิดามารดา ผู้ปกครองของบุคคลวิกลจริตซึ่งศาลมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถที่จะต้องร่วมรับผิดชอบ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายละเมิด แต่อย่างไรก็ดีหากศาลได้มีคำสั่งให้บุคคลวิกลจริตเป็นคนไร้ความสามารถแล้วก็จะป็นหน้าที่ของผู้อนุบาลที่จะต้องร่วมรับผิดชอบ เพราะถ้าหากเปรียบเทียบกับผู้พิการทางร่างกายแล้วจะเห็นว่าผู้พิการทางร่างกายจะมีหน่วยงานในการช่วยเหลือโดยเฉพาะ ดังนั้น เราจึงให้ความสำคัญในเรื่องการกระทำละเมิดของบุคคลวิกลจริตซึ่งศาลมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถเป็นอย่างมาก เพราะจะทำให้ผู้เสียหายได้รับการช่วยเหลือและเยียวยาต่อความเสียหายที่ได้รับให้ได้มากที่สุดและดีที่สุด

3. การช่วยเหลือบุคคลวิกลจริตซึ่งศาลมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ

บทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุด ฉบับปี 2560 ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมิได้บัญญัติเกี่ยวกับการช่วยเหลือ ค้ำครอง หรือดูแลบุคคลวิกลจริตไว้เลย ถือว่ารัฐไม่ให้ความสำคัญที่จะช่วยเหลือบุคคลวิกลจริตในการที่จะฟื้นฟูให้บุคคลวิกลจริตนั้นกลับมาเป็นพลเมืองของชาติต่อไป ซึ่งเป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชน เพราะภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่เกี่ยวกับสิทธิ และเสรีภาพได้มีการกำหนดให้การคุ้มครองในสิทธิ และเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ โดยกำหนดว่า บุคคลทุกคนย่อมมีความเสมอภาคและเท่าเทียมกันในการได้รับประโยชน์ และความคุ้มครองตามกฎหมาย ไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นชายหรือหญิงก็มีสิทธิเท่าเทียมกัน ซึ่งไม่ควรเลือกปฏิบัติกับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพราะบุคคลทุกคนล้วนมีสิทธิและ

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เสรีภาพเช่นเดียวกัน ซึ่งบุคคลวิกลจริตนั้นมีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกับบุคคลอื่นแม้จะเป็นผู้ที่ไร้ความสามารถที่จะดำเนินการด้วยตนเองได้ อันเนื่องมาจากบุคคลวิกลจริตเป็นผู้ที่มีสภาพจิตผิดปกติ อย่างไรก็ตามหากรัฐไม่ให้ความสำคัญในการช่วยเหลือ หรือเข้ามาดูแลบุคคลวิกลจริต ดังนั้น อาจทำให้เกิดปัญหาในสังคมเป็นอย่างมาก เพราะตามความเป็นจริงแล้วบุคคลวิกลจริตเป็นบุคคลที่ควรจะได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษมากกว่าบุคคลธรรมดาทั่วไป อย่างไรก็ตามบุคคลวิกลจริตซึ่งศาลยังมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถซึ่งไม่มีผู้อนุบาลจะใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างไร

สรุป

ความรับผิดชอบของบุคคลวิกลจริตซึ่งศาลยังมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถในกรณีไม่มีผู้อนุบาล จะต้องรับผิดชอบตามมาตรา 420 รวมถึงบิดามารดา หรือหน่วยงานของรัฐที่จะต้องร่วมรับผิดชอบกับบุคคลวิกลจริตด้วย อย่างไรก็ตาม การช่วยเหลือบุคคลที่ถูกกระทำละเมิดเนื่องจากการกระทำของบุคคลวิกลจริตซึ่งศาลยังมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถนั้นก็เป็นเรื่องที่สำคัญ จึงต้องพิจารณาว่าหากมีการละเมิดจนเกิดความเสียหายขึ้นแล้ว บิดามารดาของบุคคลวิกลจริต หรือหน่วยงานของรัฐจะช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายในด้านใดบ้าง โดยผู้เสียหายจะต้องได้รับความช่วยเหลือที่เร็วที่สุดและดีที่สุด เพื่อให้ผู้เสียหายกลับคืนสู่ฐานะเดิมหรือใกล้เคียงสถานะเดิมให้มากที่สุดเพื่อเป็นประโยชน์ของผู้เสียหายเอง อีกทั้ง การช่วยเหลือ คຸ້ມครอง หรือดูแลบุคคลวิกลจริต ผู้ซึ่งไร้ความสามารถที่จะดำเนินการด้วยตนเองได้ อันเนื่องมาจากบุคคลวิกลจริตเป็นผู้ที่มีสภาพจิตผิดปกติ ย่อมได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ในด้านการรักษาฟื้นฟูสุขภาพจิตให้ดียิ่งขึ้น เพื่อที่จะได้กลับมาเป็นบุคคลที่มีความสามารถตามกฎหมายต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาและวิเคราะห์วิเคราะห์ความรับผิดชอบในการกระทำละเมิดของบุคคลวิกลจริตซึ่งศาลมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถไม่มีผู้อนุบาล และวิเคราะห์มาตรการกฎหมายในการช่วยเหลือบุคคลที่ถูกกระทำละเมิดเนื่องจากการกระทำละเมิดของบุคคลวิกลจริตซึ่งศาลมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ รวมทั้งวิเคราะห์มาตรการกฎหมายในการช่วยเหลือบุคคลวิกลจริตซึ่งศาลมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไขกฎหมายอันเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของบุคคลวิกลจริตซึ่งศาลยังมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถในกรณีไม่มีผู้อนุบาล ดังนี้

1. โดยผู้เขียนเห็นว่า การกระทำละเมิด ตามมาตรา 420 บัญญัติไม่ชัดเจนและก็เป็นกรกระทำละเมิดทั่ว ๆ ไป ที่ควรบัญญัติให้ชัดเจนเกี่ยวกับความรับผิดชอบของบุคคลวิกลจริตซึ่งศาลยังมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถในกรณีไม่มีผู้อนุบาล ซึ่งส่งผลต่อการตีความทางกฎหมาย ดังนั้น กฎหมายควรจะระบุให้ชัดเจนมากขึ้นว่าบุคคลวิกลจริตซึ่งยังมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถจะต้องรับผิดชอบในการกระทำละเมิดหรือไม่ หากต้องรับผิดชอบแล้ว ก็ควรให้บิดามารดาของบุคคลวิกลจริต หรือหน่วยงานของรัฐจะต้องรับผิดชอบร่วมกับบุคคลวิกลจริตด้วย

2. เพื่อประโยชน์ของผู้เสียหายที่ถูกกระทำละเมิดอันเกิดจากบุคคลวิกลจริตซึ่งศาลยังมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถไม่มีผู้อนุบาล ผู้เขียนจึงเห็นว่า ควรให้หน่วยงานของรัฐที่ดูแลบุคคลวิกลจริตเป็นการเฉพาะเข้ามาช่วยเหลือผู้เสียหายที่ถูกกระทำละเมิด รวมถึงบิดามารดาที่จะต้องชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายต่อไป และเพื่อให้ผู้เสียหายกลับคืนสู่ฐานะเดิมให้เร็วที่สุด

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

3. ผู้เขียนเห็นว่า ควรจะมีการบัญญัติเกี่ยวกับการช่วยเหลือ คู่ครอง หรือดูแลบุคคลวิกลจริตซึ่งศาล
ยังมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถเป็นกรณีพิเศษ เพราะเนื่องจากบุคคลวิกลจริตมีความผิดปกติทางด้าน
ร่างกายและจิตใจ ดังนั้น รัฐควรจะมีการช่วยเหลือพร้อมระบุให้ชัดเจนว่าจะช่วยเหลือบุคคลวิกลจริตในด้านใด
เช่น การช่วยเหลือบุคคลวิกลจริตในเรื่องการบำบัดและรักษาทั้งร่างกายและจิตใจ หรือการช่วยเหลือบุคคล
วิกลจริตในเรื่องสวัสดิการและการศึกษาเหมือนบุคคลทั่ว ๆ ไป และการช่วยเหลือดังกล่าวรัฐควรจะมีการ
บัญญัติกฎหมายไว้อย่างชัดเจน รวมทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่เป็นกฎหมายสูงสุด เพราะเนื่อง
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560 มิได้บัญญัติไว้

บรรณานุกรม

- จิต เศรษฐบุตร. **กฎหมายของประเทศที่ใช้ประมวล.** วารสารนิติศาสตร์.(เล่ม 3 ตอน 2 กันยายน 2514)
มานิตย์ จุมปา. (2555). **คำอธิบายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2550).** พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วารี นาสกุล และจรัญ ภัคธีธนากุล. (2554). **คำอธิบายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะละเมิด จัดการงาน
นอกสั่งลามิควรได้.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พลสยาม พรินต์ติ้ง (ประเทศไทย).
- ศักดิ์ สนองชาติ. (2549). **คำอธิบายโดยย่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิด และความรับ
ผิดทางละเมิด.** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : นิติบรรณการ
- สุมาลี วงษ์วิฑิต. (2543). **กฎหมายว่าด้วยละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลามิควรได้.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- องอาจ เจ๊ะยะหลี. (2558). **คำอธิบายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยลักษณะละเมิด.**
กรุงเทพฯ : สุตรไพศาล.